

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

EVA: 2013-1611-0172
Številka: 00712-56/2013/6
Datum: 27. 11. 2013

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto: 27 -11- 2013	
Šifra: 411-01/13-39/1	
Povezava:	
EPA: 1612-VI	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Vlada Republike Slovenije je na 72. dopisni seji dne 27. 11. 2013 določila besedilo:

– Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o javnih financah – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, saj se na ta način lahko preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. V primeru, da bodo potrebe bank po kapitalu višje od načrtovanih v proračunu za leto 2013, bo potrebno, z namenom vzpostavitve ponovnega zaupanja v slovenski finančni sistem in zaradi ohranitve finančne stabilnosti, v najkrajšem možnem času izvesti dokapitalizacijo bank ter nato čimprejšnji prenos slabih terjatev na Družbo za upravljanje bank (DUTB). Nepravočasen odziv države bi imel širše gospodarske posledice.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Uroš Čufer, minister za finance,
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Mitja Mavko, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Saša Jazbec, generalna direktorica Direktorata za proračun, Ministrstvo za finance,
- Alojzij Boh, namestnik generalne direktorice Direktorata za proračun, Ministrstvo za finance,
- Urška Cvelbar, sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Marija Arnuš, podsekretarka, Ministrstvo za finance.

PRILOGA: 1

Mag. Miranda GROFF FERJANČIČ
NAMESTNICA GENERALNE SEKRETARKE

NUJNI POSTOPEK
EVA 2013-1611-0172

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

V kratkem bo končana izvedba neodvisnega pregleda kakovosti sredstev bank (Asset Quality Review – AQR) ter obremenitveni testi za reprezentativni del finančnega sistema, kar predstavlja pomemben element v procesu krepitve in prestrukturiranja finančnega sektorja in predpogoj za izvedbo ukrepov po zakonu, ki ureja ukrepe RS za krepitev stabilnosti bank.

V državnem proračunu, računu finančnih naložb in terjatev je za potrebe dokapitalizacije finančnih institucij zagotovljenih 1,2 mlrd eurov sredstev. S prerazporeditvami je mogoče zagotoviti še dodatnih 200 mio eurov sredstev. Če bi rezultati obremenitvenih testov in AQR pokazali, da je potreba po kapitalskih vložkih z namenom vzpostavitve ponovnega zaupanja v slovenski finančni sistem, večja, je potrebno vzpostaviti pravne podlage za dodatno ukrepanje. Dokapitalizacijo bank ter nato čimprejšnji prenos slabih terjatev na Družbo za upravljanje bank (DUTB) je treba izvesti v čim krajšem možnem času, po možnosti še v letu 2013. Namreč, ni mogoče, da bi prišlo do prenosa slabih terjatev na DUTB, če ne bo sočasno poskrbljeno, da bodo banke deležne tudi ustrezne pomoči v obliki dokapitalizacije. Zato je potrebno imeti na razpolago ustrezne pravne podlage tudi za takojšnjo dokapitalizacijo s strani Republike Slovenije. Taka dokapitalizacija bo, kolikor bo potrebna, eden od takojšnjih ukrepov ob objavi rezultatov.

Sprejem zakona je nadalje potreben, da se omogoči dokapitalizacija bank, tudi če ta ni bila vnaprej načrtovana v obsegu izdatkov v računu finančnih terjatev in naložb sprejetega proračuna države. Ta možnost bo omogočila razpolaganje s sredstvi države na način, ki zagotavlja hiter in učinkovit odziv države na morebitne dodatne potrebe po dokapitalizaciji bank. To pa pomeni tudi, da se bo nakup kapitalskih naložb evidentiral v računu finančnih terjatev in naložb v trenutku nakupa kapitalskih naložb države v kreditnih institucijah. Podobna rešitev je v slovenski zakonodaji že obstajala do leta 2010 na podlagi 81.a člena Zakona o javnih financah.

2. Cilji, načela in poglavitne rešitve predloga zakona

2.1 Cilji

Osnovni cilj zakona je uzakoniti rešitve, ki bodo omogočile izvedbo ukrepov za zagotavljanje stabilnosti finančnega sistema v Republiki Sloveniji, ki zadevajo porabo proračunskih sredstev. Ne glede na to, da še ni objave rezultatov stresnih testov in

skrbnih pregledov aktive bank, se je potrebno pripraviti za primer če bodo potrebe po višini dokapitalizacije višje od načrtovanega obsega.

2.2 Načela

Predlagani ukrepi se izvajajo s porabo proračunskih sredstev, zato je potrebno upoštevati predvsem načeli učinkovitosti in gospodarnosti, ki sta določeni v tretjem odstavku 2. člena Zakona o javnih financah in načelo zakonitosti, ki je določeno v enajstem odstavku 2. člena Zakona o javnih financah. Načelo učinkovitosti zahteva porabo danih sredstev na tak način, da se dosežejo maksimalni učinki, načelo gospodarnosti pa pomeni doseganje željenega učinka z minimalnim obsegom sredstev. Načelo zakonitosti pa pomeni, da za zakonito porabo proračunskih sredstev ne zadošča, da so za določen namen v proračunu zagotovljene pravice porabe, pač pa, da morajo biti spoštovani vsi pogoji, ki so predpisani za porabo teh sredstev in sicer tako v postopkovnih kot tudi v materialnih predpisih.

2.3. Poglavitne rešitve predloga zakona

S tem zakonom se vzpostavljajo ustrezne pravne podlage, ki bodo omogočile, da Slovenija zagotovi stabilnost finančnega sistema in omogoči izvedbo ukrepov, kateri so predvideni že v zakonu, ki ureja ukrepe RS za krepitev stabilnosti bank.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu EU

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

Nemčija^[1]

V Nemčiji so leta 2008 sprejeli prvi paket ukrepov za stabilizacijo finančnih trgov. Ukrepi so bili predstavljeni v Zakonu za finančno stabilnost, ki je bil tudi podlaga za ustanovitev Sklada za stabilnost finančnih trgov (SoFFin). SoFFin je trajal do 31. 12. 2010 in se je potem likvidiral. Naloge je v imenu Soffin opravljala Agencija za stabilizacijo trgov.

SoFFin je služil namenu stabilizacije finančnih trgov tako, da je reševal likvidnostne težave in kreiral okvir za krepitev kapitalske osnove finančnih institucij. Med finančne institucije so se štele kreditne institucije, zavarovalnice, pokojninski skladi, investicijske družbe, finančni holdingi, mešanimi finančnimi holdingi in nadzorovanimi finančnimi konglomerati, ki imajo sedež v Nemčiji.

Podlaga za odločitev o stabilizacijskem ukrepu je bilo zaprosilo finančne institucije. Odločitev o zaprosilu je sprejelo Ministrstvo za finance, pri čemer je upoštevalo pomembnost finančne institucije, urgentnost ukrepanja in najučinkovitejšo uporabo resursov. Za sprejeto odločitev ni bilo potrebno soglasje parlamenta, kljub temu pa je Ministrstvo za finance o sprejeti odločitvi nemudoma obvestilo parlament.

Sredstva SoFFin so bila ločena od ostalih sredstev države. Država je bila neposredno odgovorna za obveznosti sklada.

[1] Podatki o nemških ukrepih so pridobljeni iz: "Act on the Establishment of a Financial – Market Stabilisation Fund (17. October 2008), in "Act on the Acceleration and Simplification of the Acquisition of Shares and Risk Positions of Financial-Sector Enterprises by the Fund "Financial-Market Stabilisation Fund – FMS"" ter predstavitev "The German bank restructuring and bad bank regime: Its impact on investors" (www.allenoverly.com)

Ministrstvo za finance je lahko za SoFFin podeljevalo garancije v višini do 400 mrd EUR. Predmet garancij so bili dolžniški instrumenti in obveznosti finančnih institucij, ki so zapadle v 36-ih mesecih. Ministrstvo za finance je lahko podelilo tudi garancije za obveznosti namenskih družb, ki so prevzele tveganja finančnih institucij. Nadomestilo za garancije je moralo biti primerno visoko. Zvezna vlada je sprejela uredbo v kateri so bile podrobneje opisane vrste garancij in tveganja, ki jih garancije pokrivajo; minimalne raven lastnih virov sredstev s katerimi razpolaga finančna institucija; izračun nadomestila za garancijo; pogoji za podelitev garancije, itd.

SoFFin je lahko sodeloval v dokapitalizacijah finančnih institucij, pri čemer je pridobival delnice ali druge lastne vire sredstev finančnih institucij. Odločitev o pridobitvi in odprodaji tako pridobljenih lastnih virov sredstev je sprejelo Ministrstvo za finance. Zvezna vlada je izdala uredbo, ki je podrobneje določala pogoje za dokapitalizacijo, omejitve v zvezi z dokapitalizacijo in pogoje za odprodajo lastniških deležev.

SoFFin je lahko tudi prevzel ali drugače kril tveganja, ki so jih finančnim institucijam predstavljale terjatve, vrednostni papirji in posojila. SoFFin je skupaj s prevzemom tveganj prevzel tudi pripadajoča zavarovanja. Enako je veljalo v primeru namenskih družb, ki so prevzela tveganja finančnih institucij. Zvezna vlada je izdala uredbo, ki je podrobneje urejala vrste tveganj in potrebnih zavarovanj, omejitve prevzemanja tveganj in druge pogoje za prevzem tveganj.

Za namen financiranja garancij, dokapitalizacij in prevzemanje tveganj finančnih institucij se je lahko Ministrstvo za finance zadolžilo v vrednosti 70 mrd EUR.

Finančne institucije, ki so bile deležne ukrepov za stabilnost, so morale zagotoviti trdno poslovno politiko. V ta namen je zvezna vlada izdala uredbo, ki je urejala poslovne strategije, uporabo prejetih sredstev, nagrajevanje zaposlenih, raven lastnih virov sredstev, razdelitev dividend, ukrepe za preprečevanje izkrivljanja konkurence, itd.

Ministrstvo za finance je letno pripravilo letno poročilo poslovanja SoFFin, v katerem so bili jasno predstavljeni prihodki in odhodki.

Zaradi lažje izvedbe so bili ukrepi SoFFin izključeni iz določenih zakonskih obveznosti ali omejitev. Te izključitve je urejal Zakon za pospešitev in poenostavitev deležev in tveganj finančnih institucij s strani SoFFin.

V letu 2009 je bil sprejet Zakon za nadaljnji razvoj finančne stabilnosti trgov, ki se pogosto imenuje "Bad Bank Act". Zakon je predvidel možnosti za razbremenitev bančnih bilanc, s čimer se je spodbudilo posojila realnemu gospodarstvu. Ukrepi predstavljeni v zakonu so bili namenjeni finančnim institucijam, finančnim holdingom in njihovim hčerinskim družbam s sedežem v Nemčiji. Ukrepi so se nanašali na izločitev nestrateških delov in vrednostnih papirjev iz bilance stanja bank. Zakon je vseboval dva modela za takšno izločitev: (i) z vzpostavitvijo zasebnih namenskih družb in (ii) z ustanovitvijo likvidacijskih institucij na zvezni ravni. Sodelovanje v teh ukrepih je bilo prostovoljno.

Naslednji paket ukrepov je predstavljal Zakon o prestrukturiranju bank, ki je v veljavi od 1. 1. 2011. V okviru tega režima je nemški nadzorni organ (BaFin) pridobil razširjene pristojnosti za ukrepe v zvezi s prestrukturiranjem in reorganizacijo nemških bank. V skladu s tem zakonom ne nosijo več stroškov reševanja davkoplačevalci, temveč bančni sektor. V ta namen se je ustanovil Sklad za prestrukturiranje (RF) v katerega prispevajo banke. Višina prispevka je

odvisna od velikosti banke in njene povezave s finančnim sistemom. Končna višina sredstev v RF naj bi bila 70 mrd EUR.

Z eskalacijo dolžniške krize in povečanimi zahtevami Evropske bančne avtoritete je bil leta 2012 SoFFin ponovno aktiviran. Sprejet je bil Drugi zakon za finančno stabilnost, ki je dal SoFFin osnovo za ukrepanje do 31. 12. 2012.

Švedska^[2]

Na Švedskem sta bili v okviru ukrepov za reševanje finančne krize v letih 1992–1993 ustanovljeni dve korporaciji za upravljanje premoženja bank, Securum in Retriva, in sicer za upravljanje nedonosnih posojil finančnih institucij. Sredstva banke, ki je potrebovala pomoč, so se razdelila na dobro in slabo aktivo, pri čemer se je slaba aktiva prenesla na eno od korporacij za upravljanje premoženja, večinoma na Securum. Pomembna lastnost švedskega programa je bila, da so bile banke prisiljene v celoti razkriti pričakovane izgube iz posojil ter nepremičninam in drugim sredstvom pripisati realistične vrednosti. Zato je finančni nadzorni organ poostril svoja pravila za določanje verjetnih izgub iz posojil in za vrednotenje nepremičnin. Da bi zagotovil enotno vrednotenje nepremičnin bank, ki so zaprosile za pomoč, je finančni nadzorni organ ustanovil odbor za vrednotenje, v katerem so bili strokovnjaki s področja nepremičnin. Nizke tržne vrednosti, pripisane sredstvom med skrbnim preverjanjem strank, so učinkovito pripomogle k določitvi najnižje vrednosti sredstev. Ker so udeleženci na trgu vedeli, da cene ne bodo padle pod to raven, se je trgovanje nadaljevalo

Dolgoročno sta se korporaciji za upravljanje premoženja bank izkazali za uspešni, saj so bili proračunski stroški za podporo finančnemu sistemu bolj ali manj uravnoteženi z njunimi prihodki iz likvidacije lastnih sredstev.

Španija^[3]

Odziv na finančne težave (slaba likvidnost, slabitve sredstev in zmanjšanje zaupanja) bank v Španiji je bilo sprejetje Zakona o prestrukturiranju in krepitvi kapitala bank (v nadaljnjem besedilu: zakon)^[4]. V zakonu so predstavljeni ukrepi, katerih namen je krepitev španskega bančnega sistema.

Model bančnega prestrukturiranja v Španiji temelji na treh obstoječih jamstvenih shemah za kreditne institucije in novi instituciji – Sklad za prestrukturiranje bank (FROB). Proces prestrukturiranja zajema tri faze: (I) iskanje privatnih rešitev s strani kreditne institucije (ta faza v zakonu ni predstavljena), (II) sprejetje ukrepov za odpravo slabosti kreditnih institucij z udeležbo jamstvenih shem in (III) proces prestrukturiranja kreditnih institucij z intervencijo FROB.

Prvi del zakona ureja pravni sistem za delovanje FROB, ki ima dve funkciji: (I) upravljanje procesa prestrukturiranja kreditne institucije in (II) krepitev kapitala kreditnih institucij v procesu prestrukturiranja.

[2] Podatki so pridobljeni iz Sporočila Komisije o obravnavanju oslabljenih sredstev v bančnem sektorju Skupnosti (2009/C 72/01).

[3] Podatki o ukrepih v Španiji so pridobljeni iz: "Royal Decree-Law 9/2009, of June 26, on bank restructuring and credit institution equity reinforcement", "Royal Decree-law 2/2011, of February 18th, for the reinforcement of the financial System" in "Memorandum of understanding on financial –sector policy conditionality (xx July 2012)"

[4] Zakon o prestrukturiranju in krepitvi kapitala bank je bil sprejet leta 2009.

Vrednost FROB znaša 9 mrd EUR - 6,75 mrd EUR prispeva proračun države in 2,25 mrd EUR jamstvene sheme. FROB se za opravljanje svojih nalog lahko tudi zadolži v vrednosti, ki ne presega trikratnika v sklad naloženih sredstev.

FROB upravlja upravni odbor, ki ga sestavlja 8 članov (5 članov predlaga centralna banka, 3 člane predlagajo jamstvene sheme). Člane upravnega odbora za obdobje štirih let imenuje minister za gospodarstvo in zakladnico. Srečanj odbora se lahko udeležuje tudi predstavnik ministrstva, ki pa nima glasovalnih pravic.

FROB vsake štiri mesece poroča ministrstvu in predstavi svoje delovanje državnemu zboru. V predstavitvi so zajete informacije o situaciji v bančnem sektorju in razvoju aktivnosti FROB.

Glede ukrepov za krepitev stabilnosti bančnega sektorja sta v zakonu urejeni druga in tretja faza procesa prestrukturiranja. V drugi fazi kreditna institucija ali centralna banka izdela akcijski načrt za rešitev nastale situacije. Akcijski načrt nato odobri centralna banka, ki lahko v zvezi z načrtom zahteva določene spremembe. V načrtu lahko banka predstavi naslednje ukrepe: krepitev solventnosti, združitev ali prevzem ter prenos celotnega ali dela posla na tretjo osebo. V tej fazi priskrbijo sredstva za prestrukturiranje jamstvene sheme.

Če slabosti v banki kljub ukrepom iz druge faze še vedno obstajajo, se začne tretja faza. V tem primeru se zamenja uprava banke, nalogo administratorja pa opravlja FROB. FROB naredi analizo situacije in načrt prestrukturiranja ter ju predloži centralni banki. Ko je opravljena zamenjava vodstva banke in odobren načrt prestrukturiranja, lahko FROB banki priskrbi potrebna sredstva. V načrtu prestrukturiranja so lahko zajeti naslednji ukrepi: garancije, posojila, vpis ali prevzem lastniških deležev in prevzem sredstev. Načrt prestrukturiranja vsebuje tudi ukrepe glede organizacije, notranje kontrole in procesov v banki.

Zaradi lažje izvedbe so ukrepi FROB izključeni iz določenih zakonskih obveznosti ali omejitev.

Poleg funkcije prestrukturiranja bank lahko FROB podpira procese integracije kreditnih institucij, ki želijo izboljšati učinkovitost svojega poslovanja.

FROB zmanjša svoja sredstva s ponovnim odkupom lastniških vrednostnih papirjev s strani institucije, ki je vrednostne papirje izdala in s prodajo tretjim osebam. Prodaja tretjim osebam mora zagotoviti konkurenčnost. FROB odproda lastniške deleže v roku petih let.

Zakon o prestrukturiranju in krepitvi kapitala bank je bil večkrat spremenjen. Spremembe so šle predvsem v smer hitrejšega delovanja in pravne varnosti prestrukturiranja bank.

V letu 2011 je Španija sprejela Zakon o krepitvi kapitala kreditnih institucij.

Dne 25. 6. 2012 je španska vlada zaprosila finančno pomoč za prestrukturiranje in dokapitalizacijo bančnega sektorja. V ta namen je bil sprejet program, ki ga sestavljajo tri komponente: (I) identifikacija kapitalskih potreb kreditnih institucij preko pregleda sredstev in obremenitvenih testov; (II) dokapitalizacija, prestrukturiranje ali zaprtje šibkih bank in (III) ločitev oslabljenih sredstev na zunanjo družbo za upravljanje (AMC) – zakonodaja naj bi bila pripravljena v avgustu 2012. Sredstva se bodo na AMC prenesla po dolgoročni ekonomski vrednosti. V času prenosa se bodo v bankah takoj prepoznale izgube. AMC bo upravljala sredstva s ciljem realiziranja dolgoročne ekonomske vrednosti.

Irska^[5]

V letu 2009 so na Irskem kot eno izmed iniciativ vlade za reševanje resne krize v bančnem sistemu ustanovili Nacionalno družbo za upravljanje sredstev (NAMA), ki od bank prevzema in upravlja slabe terjatve. V novembru 2009 je bil tako sprejet Zakon o nacionalni agenciji za upravljanje sredstev. NAMA je bila formalno ustanovljena 21. 12. 2009, v februarju 2010 pa je odobritev podala Evropska komisija. Prvo tranšo^[6] posojil je NAMA prevzela še konec istega meseca. Glavni cilj delovanja NAMA je, da v 10-ih letih svoja sredstva spraviti na nič in doseže dobro donosnost svojih sredstev.

Glavni dejavnik na podlagi katerega se vrednotijo sredstva, ki se iz kreditnih institucij prenesejo na NAMA, je tržna vrednost zavarovanja.

NAMA ima dva organa, in sicer odbor ter izvršni direktor, ki ju imenuje Ministrstvo za finance. Odbor NAMA opravlja svojo funkcijo neodvisno, vendar je podrobneje usmerjan z določbami Zakona o nacionalni agenciji za upravljanje sredstev in tako nosi veliko javno odgovornost. Zaradi transparentnosti poslovanja NAMA o svojih aktivnostih, vključno s poročanjem o dolgu, dohodkih in stroških, četrtletno poroča ministru za finance. NAMA deluje v okrilju Nacionalne agencije za zakladništvo (NTMA), ki ji zagotovi zaposlene in drugo podporo za opravljanje poslov.

Vzporedno s prenosom slabih sredstev bank na NAMA so se na Irskem izvajali tudi drugi ukrepi za krepitev stabilnosti bančnega sistema. V letu 2008 je bil sprejet Zakon o finančni podpori kreditnim institucijam. Ta zakon je omogočil finančno podporo države v obliki posojil, garancij in zamenjavi sredstev kreditnih institucij. Na podlagi tega zakona je šest glavnih bank na Irskem pridobilo garancijo države za njihove obveznosti.^[7]

Na Irskem so v letu 2009 nacionalizirali Anglo Irish Bank in dokapitalizirali Allied Irish Bank in Bank of Ireland v višini 3,5 mrd EUR za vsako banko. Zakonodaja, ki je nacionalizirala Anglo Irish Bank je bila sprejeta v januarju 2009. V zameno za dokapitalizacijo so se banke zavezale, da bodo za 30% povečale hipotekarna posojila, za 10% posojila SME-jem in 12 mesečni moratorij za hipotekarna posojila (po tem ko se pojavijo zamude). Istočasno so zamrznili plače ter bonuse višjim managerjem.

V mesecu novembru 2010 je Irska zaprosila za pomoč v višini 85 mrd EUR ECB in IMF.

5. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

5. 1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

Za izvajanje tega zakona so zagotovljena sredstva v državnem proračunu. Za potrebe dokapitalizacije finančnih institucij je v proračunu držav zagotovljenih 1,2 mlrd eurov sredstev. S prerazporeditvami je mogoče zagotoviti še dodatnih 200 mio eurov sredstev. V kolikor bo potrebno, se država lahko v skladu s trinajstim odstavkom 39. člena veljavnega Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in

^[5] Podatki o ukrepih na Irskem so pridobljeni iz: domače strani NAMA (<http://www.nama.ie>) in Wikipedie - 2008–2012 Irish banking crisis.

^[6] V prvi tranši je bilo na NAMA prenesenih 71 mrd EUR sredstev bank.

^[7] V septembru 2010 je garancija šestih bank znašala 32% irskega BDP.

2014, lahko tudi dodatno zadolži za namen izvajanja zakona, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank v višini ene milijarde.

5.2. Ocena finančnih posledic za druga javna finančna sredstva

Predlagani zakon ne bo imel posledic na druga javnofinančna sredstva.

5.3. Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v državnem proračunu

Za izvajanje tega zakona so zagotovljena sredstva v državnem proračunu v višini 1,2 mlrd evrov sredstev. S prerezporeditvami je mogoče zagotoviti še dodatnih 200 mio evrov sredstev.

6. Druge posledice, ki jih bo imel predlog sprejema zakona

Predlagatelj zakona pričakuje, da bo predlagani zakon podlaga za hitro ukrepanje, posledično pa to pomeni, da se z ureditvijo v predlaganem zakonu zasleduje cilj zagotavljanja stabilnosti finančnega sistema.

6.1 Administrativne in druge posledice

Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.6 Presoja posledic na druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic na tem področju.

6.7 Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Javnost pri pripravi predloga zakona ni sodelovala, saj se je zakon pripravil po nujnem postopku.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 110/11 - ZDIU12 in 14/13 – popr.) se pred 82. členom doda nov 81.b člen, ki se glasi:

»81.b člen

(pridobitev kapitalskih naložb države zaradi ohranitve stabilnosti finančnega sistema)

(1) Za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema država lahko, z denarnim vplačilom ali stvarnim vložkom, pridobi kapitalske naložbe v bankah in hranilnicah, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja bančništvo in ki imajo sedež v Republiki Sloveniji.

(2) Sklep o pridobitvi kapitalskih naložb iz prejšnjega odstavka sprejme vlada, na predlog ministra, pristojnega za finance, kot sestavni del ukrepov za krepitev stabilnosti bank v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Sklep se sprejme po postopku, določenem z zakonom, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

(3) Pridobivanje kapitalskih naložb iz prvega odstavka tega člena se izvede ne glede na predviden obseg izdatkov v računu finančnih terjatev in naložb sprejetega proračuna države.

(4) Sredstva za pridobitev kapitalskih naložb iz prvega odstavka tega člena se zagotovijo:

1. iz naslova zadolževanja v skladu z obsegom zadolževanja države, določenem v letnem zakonu, ki ureja izvrševanje proračunov Republike Slovenije in prvim odstavkom 81. člena tega zakona;
2. iz prostih denarnih sredstev državnega proračuna.«.

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določba novega 81.b člena zakona pa preneha veljati 31. decembra 2014.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

V decembru bo končana izvedba neodvisnega pregleda kakovosti sredstev bank (Asset Quality Review – AQR) ter obremenitveni testi za reprezentativni del finančnega sistema, kar predstavlja pomemben element v procesu krepitve in prestrukturiranja finančnega sektorja. Ne glede na to, da rezultati celovitega pregleda finančnega sistema še niso znani, je potrebno predhodno pripraviti ustrezne pravne podlage za izvedbo ukrepov, ki jih bo potrebno izvesti, v kolikor bodo ocene bank takšno ravnanje zahtevale.

Po objavi rezultatov je nujno, da se tuji javnosti in potencialnim investitorjem poda transparentna informacija o kapitalskih potrebah bank po izvedenih testih, sočasno pa tudi informacija o kratkoročnih, takojšnjih ukrepih, s katerimi bo sanirano stanje v finančnem sistemu. Zato je potrebno imeti na razpolago ustrezne pravne podlage za takojšnjo dokapitalizacijo, ki bo eden od takojšnjih ukrepov ob objavi rezultatov.

Nepravočasen odziv države bi imel širše gospodarske posledice.

V primeru, da bodo potrebe bank po kapitalu višje od načrtovanih v proračunu, bo potrebno, z namenom vzpostavitve ponovnega zaupanja v slovenski finančni sistem in zaradi ohranitve finančne stabilnosti, v najkrajšem možnem času izvesti dokapitalizacijo bank ter nato čimprejšnji prenos slabih terjatev na Družbo za upravljanje bank (DUTB).

S prvim odstavkom predlagane dopolnitve se določa pravna podlaga, za pridobivanje kapitalskih naložb Republike Slovenije v kreditni instituciji, če je to nujno za ohranitev stabilnosti domačega finančnega sistema. Predlagani člen omogoča, da se ukrepi lahko izvedejo, ne glede na načrtovan obseg izdatkov v računu finančnih terjatev in naložb. To pomeni, da se bo dejanski nakup kapitalskih naložb evidentiral v računu finančnih terjatev in naložb v trenutku nakupa kapitalskih naložb države v kreditnih institucijah. V izogib čezmernemu prevzemanju obveznosti, četrti odstavek izrecno določa, na kakšen način se zagotovijo sredstva za izvedbo ukrepov. Sredstva je tako mogoče zagotoviti zgolj v obsegu kvote zadolževanja oziroma dopustnega zadolževanja proračuna po veljavnem zakonu, ki ureja izvrševanje proračunov Republike Slovenije za posamezno leto ter prvem odstavku 81. člena Zakona o javnih financah in pa do višine prostih denarnih sredstev državnega proračuna. Povedano drugače to pomeni, da se lahko država v posameznem letu, za ukrepe povezane s sanacijo bank zadolži do višine določene v letnem zakonu o izvrševanju proračunov ter tudi, da lahko porabi prosta denarna sredstva državnega proračuna, da pa se za izvedbo ukrepov ne more dodatno zadolžiti. Sklep o dokapitalizaciji posamezne finančne institucije bo sprejela vlada na predlog ministra, pristojnega za finance. Sklep je mogoče sprejeti le kot sestavni del ukrepov, kakršni bodo uvedeni v povezavi s to finančno institucijo po zakonu, ki ureja ukrepe RS za stabilnost bank, zato se sklep sprejema po postopku, kot ga določa ZUKSB (pobudo za ukrepanje podata Banka Slovenije in medresorska delovna skupina), za finančne institucije – prejemnice pomoči pa veljajo omejitve, kot so določene po ZUKSB.

K 2. členu:

Drugi člen predlaganega zakona je uveljavitvena določba, in sicer na način, da predlagani zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Predlog takojšnje uveljavitve predloga zakona upošteva dejstvo, da predlog

dopolnitve Zakona o javnih financah vsebuje določbo, katere uveljavitev je potrebna, da se zagotovi hitra in učinkovita dokapitalizacija bank s strani države, če se bo izkazalo, da je taka intervencija potrebna. Takojšnja uveljavitev zakona ne vpliva na pravno varnost pravnih ali fizičnih oseb v Republiki Sloveniji. Predlog zakona namreč ne uvaja nikakršnih novih dolžnosti za pravne ali fizične osebe. Predlagani zakon določa tudi prenehanje veljavnosti določbe novega 81.b člena Zakona o javnih financah.